

#EbaSafeOnline

ET INK KIDS PUBLISHERS

Matseno

95 752 likes

Matseno

Dr Mashilo Boloka, CEO at Film and Publication Board: Ditlhotlo tšeo di golelago godimo tša ditlhoriso tša mo inthaneteng ga di nyake fela gore re ikgafele go tliša temošo le go ruta setšhaba, di nyaka mokgwa wo o lomagantšwego wa bakgathatema ba bantši moo bakgathatema ba go fapana ba ka tšwelago pele go šoma mmogo. Tšhomišanommogo ye e tšwelago pele magareng ga Film and Publication Board SA (FPB) le Meta le badirišani ba bangwe ba dithala tša marangrang a inthanete go lwantšha ditlhoriso tša inthaneteng le go aga ditšhaba tše di bolokegilego tša inthanete e emela mokgwa woo. Bjalo ka molaodi wa diteng tša mo inthaneteng, tšhomišano ye e bonagatša molawana wa rena wa tšhomišano e le ka nnete ka ge go se na mokgathatema yo a ka mekamekanago le leswena le la ditšhabatšhaba la inthanete a nnoši.

Tšhomišano ya Meta le FPB e tlišitše palo ya dipelo tša inthanete le ditharollo tša polokego ngwageng wa go feta, seo se laetšago mošomo wo o tšwelago pele wa polokego le maitapišo ao a dirwago go ruta batho ka bohlokwa bja polokego le tšhireletšo inthaneteng le ka ntle ga inthanete. Puku ye e emela ye nngwe ya ditharollo tšeo. Sebopego sa metlae sa puku ye se thalela bonolo bja melaetša ya polokego ya kgokagano ya inthanete le maele go baswa le bana.

Mo nakong ye ya ditlhoriso tša inthaneteng tšeo di sa kago tša bonwa, puku ye e tlile ka nako, ke ya maleba, e mabapi le dihlogo tše go bolelwago kudu ka tšona ebile e a šomišega.

Re a go lebogiša Meta!

LIVE

5371

Dintlha tša morulaganyi

Go araba dipelaelo tšeo di golelago godimo mabapi le polokego ya inthaneteng go baswa, re tšere kgato ya go ruta le go maatlafatša baswa gammogo le batswadi. Tšhomišano ya rena le Ethnikids Publishers mo Afrika Borwa e tswetše tlhamo ya puku ya metlae, #Bolokegainthaneteng, sedirišwa se hlwahlwa seo se ikemišeditšego go oketša temošo mabapi le kgonagalo ya kotsi ya inthanete.

Kgatišo ya puku ye, ya mathomothomo ya moswananoši mo Afrika Borwa ka Meta, e bontšha maikemišetšo a Meta malebana le go kwalakwatša tikologo ya go bolokega ya inthanete. Puku ga e abe fela maele a bohlokwa go batswadi ge ba boledišana le baswa, eupša e gatelela gape bohlokwa bja go ba le poledišano ye e bulegilego mabapi le polokego inthaneteng.

Go ba gona ga puku ye ya metlae ka kgatišo ya inthanete ka maleme a 11 a Afrika Borwa ye e hwetšagalago go webosaete ya Meta ya My Digital World go laetša bohlokwa bja kgato ya maleba ya go phatlalatša sedirišwa se se bohlokwa. Ke segopotšo sa gore yo mongwe le yo mongwe wa rena o raloka karolo ye bohlokwa go tšwetša pele polokego ya inthanete go baswa.

Re holofela gore o tla e bala, wa e abelana, wa boledišana ka yona le bagwera, batswadi le bahlokomedi. Mo Meta, re nyaka gore o tšwele pele go ithuta tše dintši mabapi le ka moo o ka bolokegago ka gona mo go marangrang a rena a inthanete.

Ipshine!

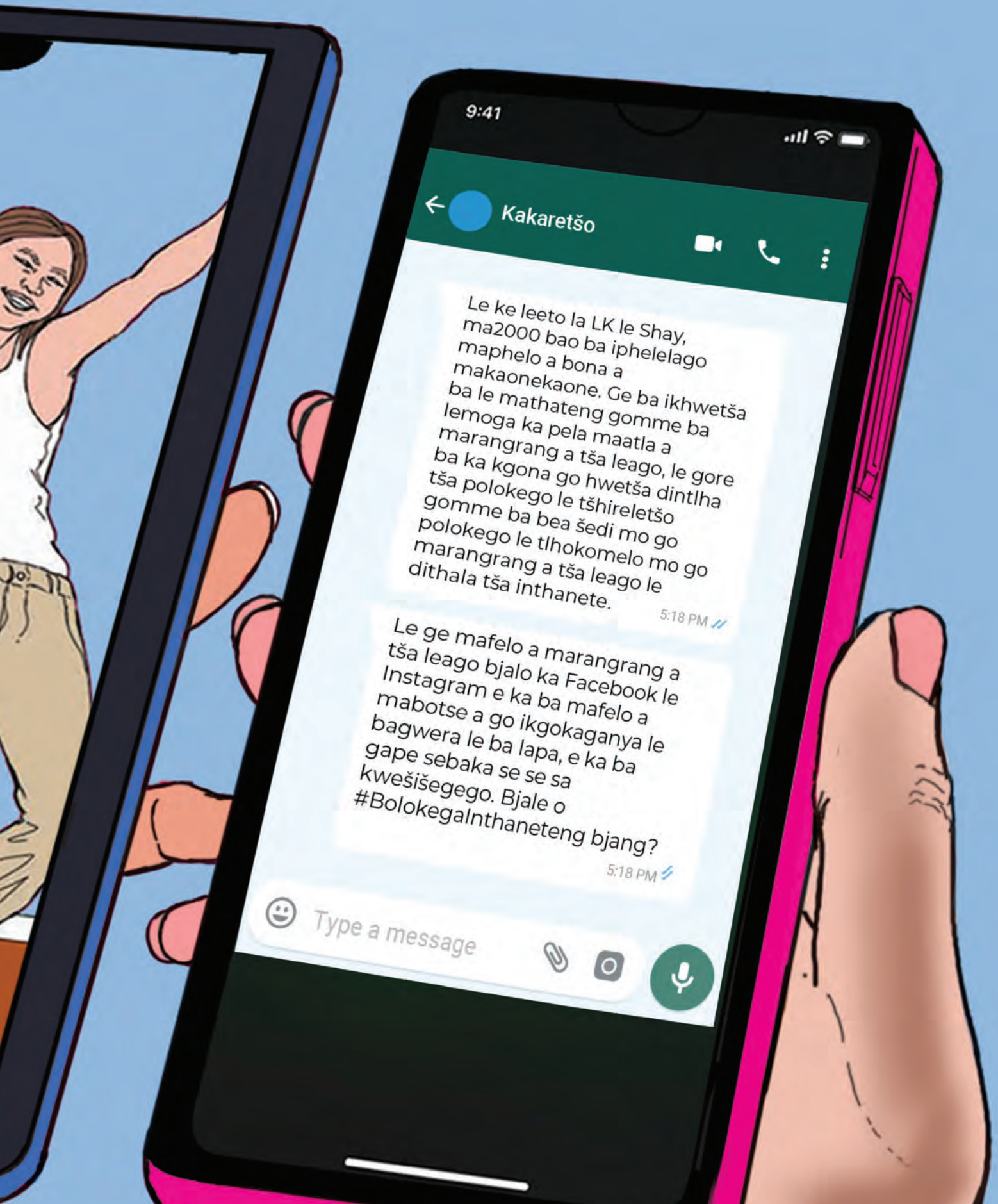
Oluwasola Obagbemi

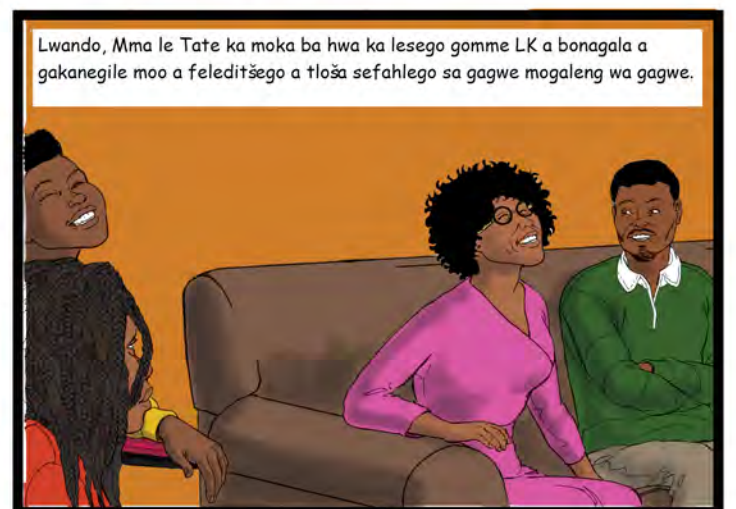
Corporate Communications Manager at Meta

Comment

#EbaSafeOnline

Le go feta fao, lehono dithaka tša gago di tletše gohle mo Thelebišeneng eupša o homotše kudu.

Aowi. Ka mehla o na le tše dintši tše o ka di bolelago ka nako ya ditaba.

Go direga eng? E kaba di a ntšha mo sehlopheng sa dikgang?

Aowa. Ke no ba ke katana ka go nagana ka tlemagano ya ka, diteng bathong!

Diteng? Dilo tša inthanete? Ke maswabi, ngwanaka.

Hahaha! Ao. E kaba o a nyalwa?

O a tseba, bophelo bo be bo tla ba bonolo ge o ka diriša mogala woo go letša le go romela SMS. Go felele moo.

Ke a leboga, buti. Ke a tseba. Le robale gabotse ka moka.

Aowi, se belaele, LK. Nka go thuša ge o nyaka.

LK: Se ga se sa loka. Palo ya balatedi ba ka ga e gole. 🍌

Shay: Ke maswabi, mogwera. Re tla loga leano. 🍌🍌

LK: Ke a leboga. Mxm, kgaogo ya mohlagase. O robale gabotse ❤️

Shay: Ke tla go bona gosasa ❤️

Nka se lebale Quiet Mode gore ke be le nako ya go robalela bobotse bja ka.

Ka letšatši la mafelelo la maikhutšo a dikolo, Shay le mmagwe ba etela ba lapa la gaDlomo.

Marion, aowa!
O be o le moo?!
O bolela maaka!

Nomsa, ke bolela nnete!
Nna le tšeo ke di rekilego
re be re le ka gare ga kgatakano
yeo ya baswa.

Bjale ba
tšhireletšo
ya mmolo?

Mm mm! Go na le
dihwihwiri tše dintši.
O tšhepa bjang mafelo
ao ka tshedimošo ya
gago ya panku?

Go be go se na le o tee,
moratiwa wa ka! O a bona?
Se ke sona se ntirago gore
ke phegelele go reka
onlaene.

Re na le kgetho efe?
Shay o a nthuta ebile
ke ithuta ka pela. Se gabotse
se godiša tlemagano
ya rena.

Nagana! Ke gana go
ba karolo ya onlaene
se le onlaene sela.
Go kotsi kudu.

Kotsi? Moratiwa wa ka.
Re na le baswa. Shayla ke ngwana
wa ka a nnoši gomme ke nyaka go
mo eletša gabotse ka dilo tše ka
moka tša inthanete.

Nka e tšea felafela ka
lebaka la gore Lwando ga
se a ka a ba le mathata
ka dilo tše tša
titšithale.

a hemela godimo
O bolela ntlha ye botse. Le
maabane, Lisakhanya o be a le ka
mokgwanyana o mongwe
ka lebaka la mogala wa gagwe.

Eupša seo ke selo sa neng?
Ge go etla go inthanete,
le dikgwedi tše mmalwa ke nako
ye telele. Diapp tše di fetoga
beke ka beke, ke a go botša.

Bjalo, o nagana gore
go a kgonega go ruta
mahlwa-a-dibona
maleatlana a maswa?

Aowi, hle. Ke yo mogolo go
go feta. Ka ntle ga moo, ke a
tseba gore o rata bana ba gago
ebile o nyaka gore ba dule
ba bolokegile. Bona, mo.

Se bonolo se ke 'Taolo ya Motswadi'.
E nthuša go bona bao Shayla a ba
latelago gape, se bohlokwa kudu, ke mang
yo a latelago Shayla. Ke kgona go bona le bao
a ba begilego, bao a ba thibelago go mo
fihlelela le ge a ka leka go fetoša
dipeakanyo tše tša sephiri.

Mmalolo! Seo se botse e le ruri. Se bonagala se le bonolo eupša ke no nyaka go tšea mogala wa Lisakhanya. Ke tumo fela?

Megala e ba thuša gore ba bolokege, Nomsa, ebile ga o nyake gore le be manaba. Eupša, o ka bea tekano ya nako ya Instagram ya gagwe ka go šomiša 'Tšea Nako Ya Go Khutša'. O ka kgona go bona nako yeo a e fetšago a le go Instagram le go bea tekano ya nako.

E šoma bjalo ka pheko, Shayla ebile o fetša mošomo wa gagwe wa gae ka nako ye botse gomme le meputso e tloga e kaonafetše.

Go bjalo? Ke a tseba Lisakhanya o ithuta kudu go Instagram, Facebook le goba eng efela, ee, ke nyaka a bala kudu...

Ke lešata la eng leo?!

Heil Lwando! LWANDO! E kaba ke wena yoo a wišago ntlo ya ka?!

Nna?! Aowa, Tate! Ke be ke nagana gore ke didirišwa tša gago.

LI-SA-KHA-NYAAA!!!

Ka nako yeo, LK le Shay ba iphelela maphelo a bona a mabotse.

Le 5 le 6 le 7-8! Rato, ke go rata rati. Ke go rata ratirati.

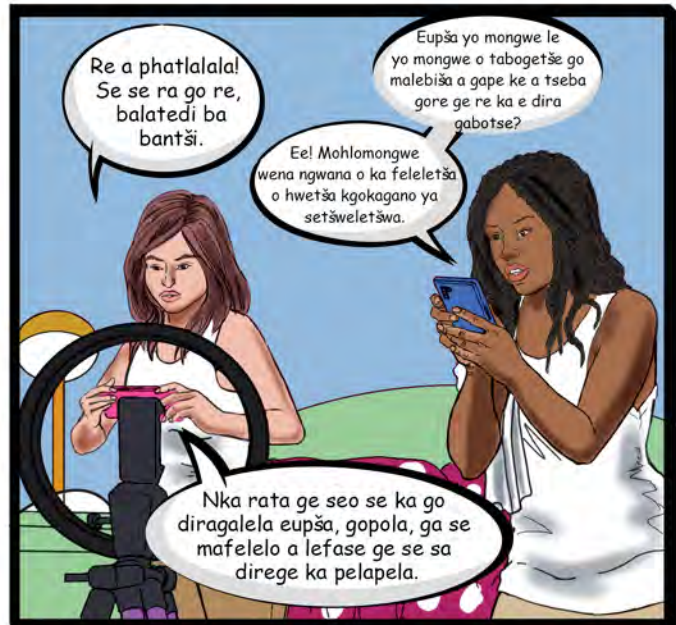
...ge ba le gare ba leka go hweletša akhaonte ya Instagram ya LK balatedi ba bantši.

Na go na le se o se kwelego?

Ge nkabe ke tsebile gore tlhohlo ye e tla go ba bothata ka tsela ye...

Hmm. Aowa.

Dintlha. Dintlha.

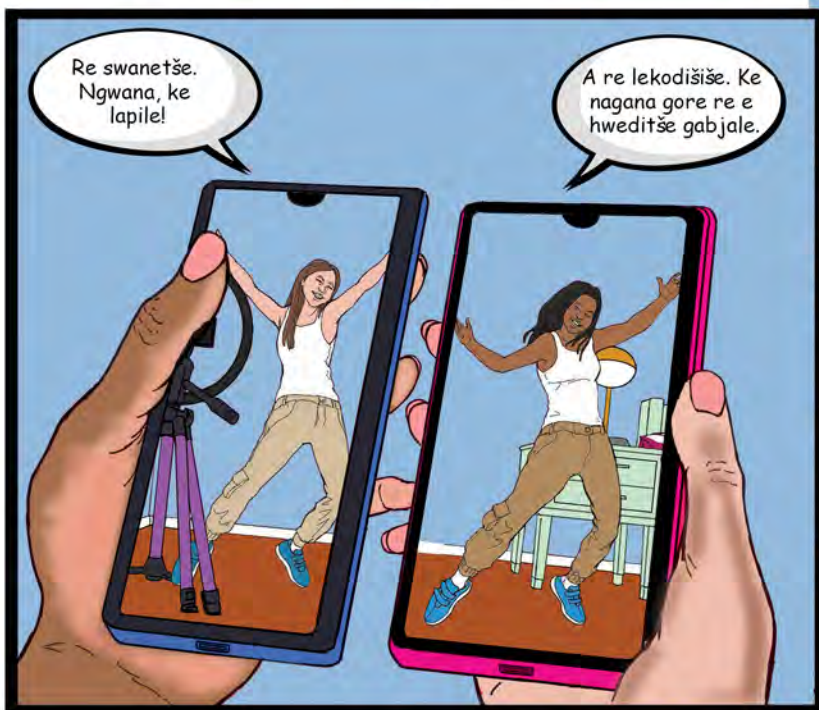

Re a phatlalala! Se se ra go re, balatedi ba bantši.

Eupša yo mongwe le yo mongwe o tabogetše go malebiša a gape ke a tseba gore ge re ka e dira gabotse?

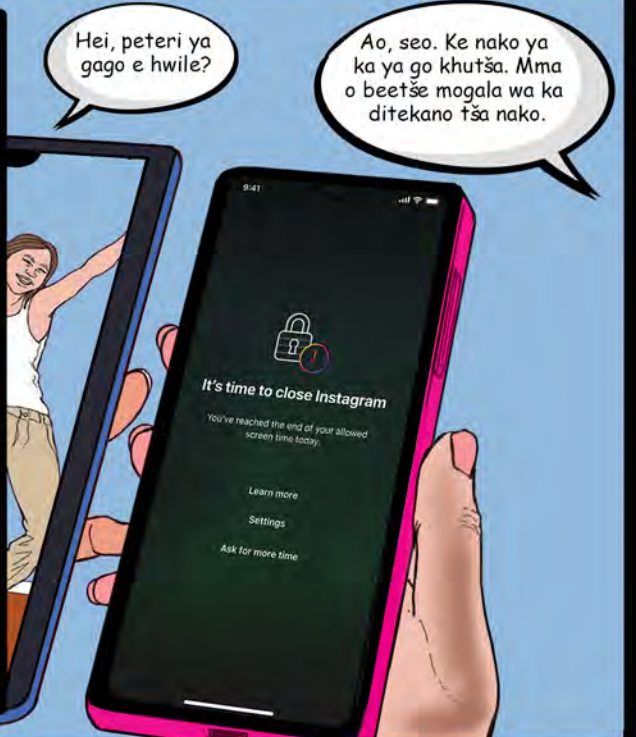
Ee! Mohlomongwe wena ngwana o ka feleletša o hwetša kgokagano ya setšweletšwa.

Nka rata ge seo se ka go diragalela eupša, gopola, ga se mafelelo a lefase ge se sa direge ka pelapela.

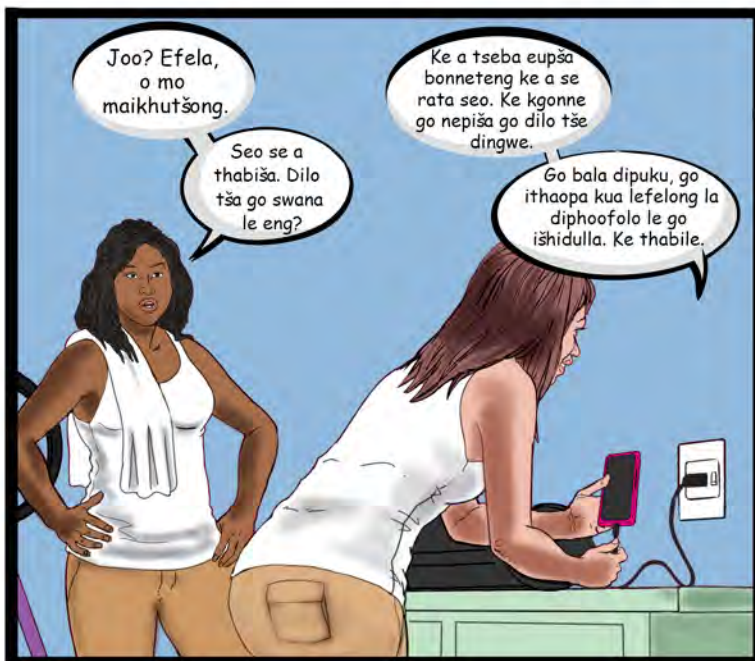
Re swanetše. Ngwana, ke lapile!

A re lekodišiše. Ke nagana gore re e hweditše gabjale.

Hei, peteri ya gago e hwile?

Ao, seo. Ke nako ya ka ya go khutša. Mma o beetše mogala wa ka ditekano tša nako.

Joo? Efela, o mo maikhutšong.

Seo se a thabiša. Dilo tša go swana le eng?

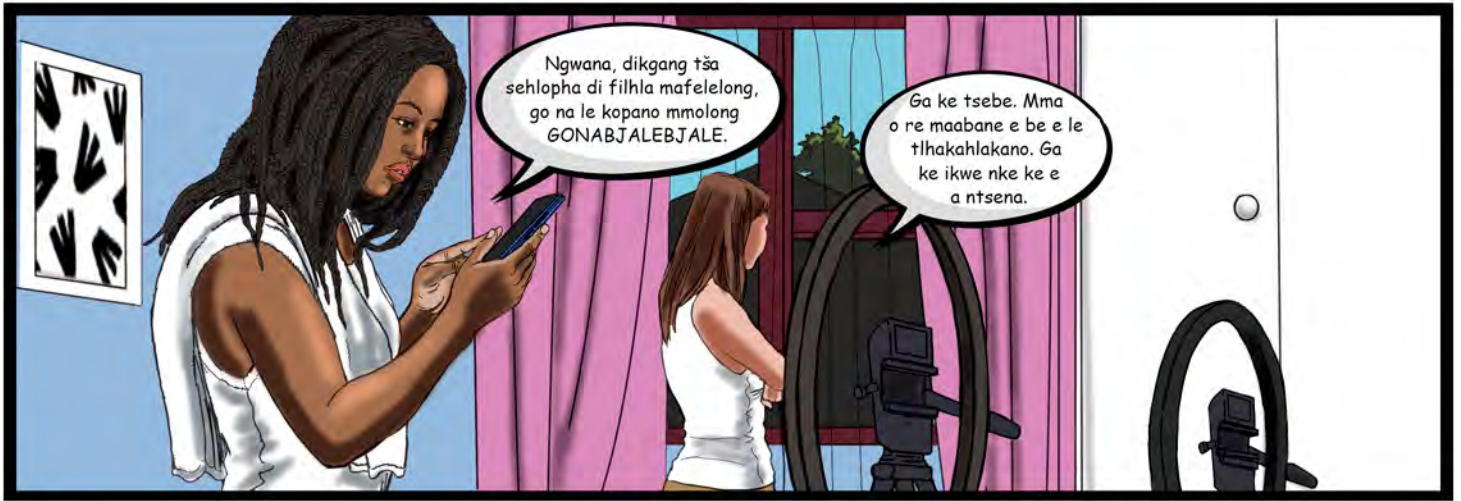
Ke a tseba eupša bonneteng ke a se rata seo. Ke kgonne go nepiša go dilo tše dingwe.

Go bala dipuku, go ithaopa kua lefelong la diphoofole le go išhidulla. Ke thabile.

Ke ikgantšha ka wena, Shay. Gape ke na le wena moo ka tša go išhidulla. Ke hlotla diphatlalato tša dijo go tšwa go letlakala la ka la Tlhohlomišo, ke bona diphatlalato tše dintši tša boipshino, dijo tša phepo le mešongwana ye bonolo ya boitšhidullo bja ka gae.

O a bona gore go bonolo bjang? Seo se a makatša!

Naa le gabotse mathaka?!

Aowal Ga re kgone le go šutha!

Go lokile, monna!

Jo, Dev! A re leke go ba thuša gore ba tšwe!

Bulang tsela. Bulang tsela.

Jo, monna. Hle šuthela mola.

Mola e be e le tlhakahlakane fela!

Re leboga kudu ge le re thušitše go tšwa.

Nka direla moratho wa mogwera wa ka, Lwando se sengwe le se sengwe.

Le mogwera wa gagwe.

O se ke wa se bolela seo. Leina la ka ke Dev, pele ke lebala.

Hei. Ke nna Shay. Ke thabela go kopana le lena.

Nna ke Shane.

Lena mathaka le bagale ba nnete.

Ke nagana gore re swanetše go boela gae.

Ge e le gore le sepela ka maoto, mohlomongwe re ka le felegetša?

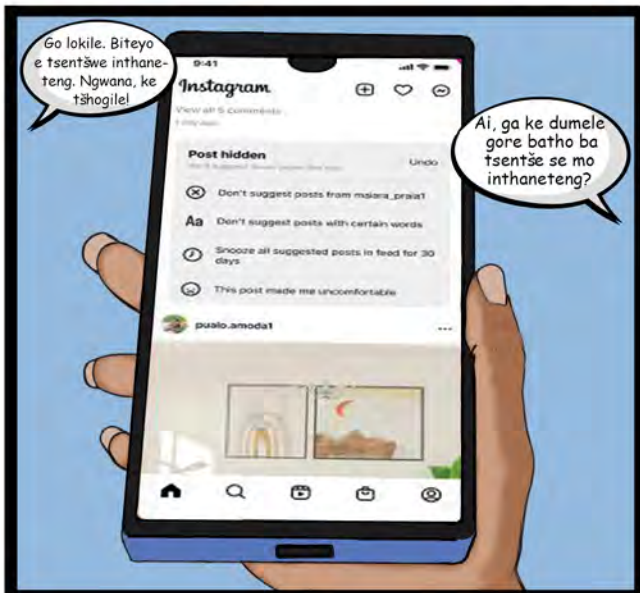
Ee, go lokile.

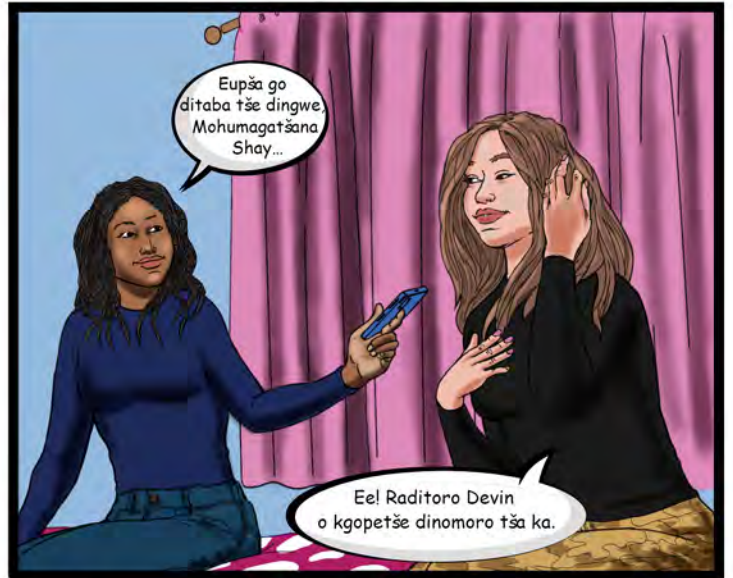
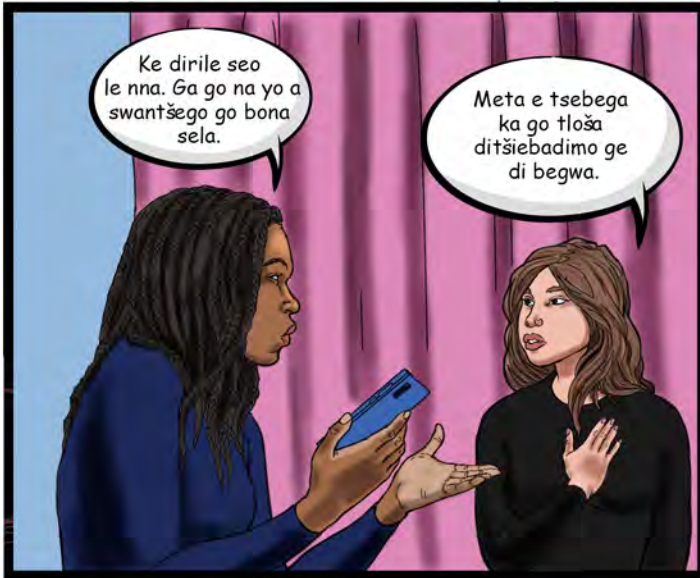

Hei, Shay. Ke holofela gore o ka se be le bothata. O ka mpha nomoro ya gago?

Le rena re ya ka thoko yona yela.

Go lokile. Ke 069...

Meta e hlagiša

#Bolokegainthaneteng

Mongwadi

Lebohang Masango

Mothaladiswantšho

Mfundo Ndevu

Mohlagiši

Oluwasola Obagbemi and Kezia Anim-Addo

Mohlami

Itumeleng Morule

Bašomimmogo

Duduetsang Makuse, Sylvia Musalagani, Phil Oduor,

Ece Basay, Sophie Vogel, Eva Sow Ebion

Ethnikids Publishers

Tina Akuoko and Khumo Tapfumaneyi

Ditebogo tša go ikgetha go:

Clockwork, PR partner for Meta in South Africa

Dintlha tša phatlalatšo

Puku ye e tšweleditšwe ke Ethnikids Publishers (PTY) Ltd ba e tšweletša Meta Africa ka 2023. Tumelelo ya setšweletšwa ka Lebohang Masango 2023. Tumelelo ya diswantšho ka Mfundo Ndevu 2023. Ditokelo tša phatlalatšo ka Ethnikids Publishers 2023. E rulagantšwe ke Ethnikids Publishers (Pty) Ltd. Tlhamo le peakanyo ka Ethnikids Publishers. Ditokelo tšohle di šireleditšwe. Ga se wa dumelelwa go tšweletša goba go phatlalatša karolo ya kgatišo ye ka mokgwa ofe kapa ofe ka ntle le tumelelo ye e ngwadilego ya Meta Africa. Ethnikids Publishers ke lekala la Ethnikids (Pty) Ltd.
www.ekp.africa.

ISBN 978-0-7961-0642-1

Sepedi

Ditshwayotshwayo

"Mo lefaseng la theknolotši ye e kitimago ka lebelo, baswa ba mo Afrika ba na le tshedimošo ye e hwetšagalago ka pelapela go feta ka moo re ka bego re ka lora ka gona mengwageng ye 20 ya go feta. Gape mola lefase le leswa le tshepiša menyetla ye mebotse go bao ba ka hwetšago mabokgoni a theknolotši, setšhaba le sona se na le maikarabelo a go re baswa ba tšea leeto le ka polokego le boitshepo. Digify Africa e dumela kudu go bohlokwa bja tsebo ya titšithale bjalo ka bokgoni bja motheo bja thuto mo go ngwagakgolo wa 21, gomme re ikgantšha ka go kgona go abela baswa tlhahlo ye Afrika ka bophara, mahala, ka tirišano ya rena le dithala tša Meta." - **Gavin Weale, CEO Digify Africa.**

"Go a hlohletša go bona matsapa le tlhokomelo yeo Meta e e beeletšago go maatlafatša badiriši ba Instagram, Facebook le tše dingwe tše dintši go ralala ka polokego mo mafelong a dikgokagano tša theknolotši. Go netefatša polokego ya inthaneteng ga baswa ba rena ke matsapa ao a tšewago ka seboka gomme ka didirišwa tša go swana le puku ye, re ka fihlelela palo ye kgolo ya baswa ka tsela yeo e bolelago le bona ka phethagatšo. Tšhomišo ye makgethe ya diswantšho, mantšu le kalo e dira gore diteng tša puku ye di thabiše gape di be bonolo go šomišwa. Nke molaetša o ka tutuetša poledišano le go gopotša mmadi gore o raloka karolo ye bohlokwa go dira gore inthanete e be lefelo la go bolokega le gore yo mongwe le yo mongwe wa rena o swanetše go tagiša seetša sa go phadima inthaneteng." - **Rianette Leibowitz, Cyber Wellness and Online Safety expert, founder of SaveTNet and Digital Parenting author**

"Mo Clockwork re ikwa re hlomphilwe go šoma mmogo le Meta go hlama puku ya metlae ya #BolokegaInthaneteng, yeo e šupetšago boikgafo bja Meta go nefefatša gore polokego ya baswa inthaneteng ke selo se bohlokwa ka go fetišiša. Ka ge puku ye e nepišitšwe go sedimoša le go maatlafatša batho go kgabaganya sethala sa Meta, go ba fa tshedimošo, methopo le didirišwa tšeo ba di hlokago go ralala lefase la inthanete, re holofela gore mmogo le Meta, re tla dira tsela go netefatša gore go tobetša go gongwe le go gongwe, phatlalatšo ye nngwe le ye nngwe, le kamano ye nngwe le ye nngwe di hlohleletšwa ke melawana ya maitshwaro ya polokego le maatlafatšo inthaneteng, go aga bokamoso bja theknolotši bjo bokaone bja go bolokega go motho yo mongwe le yo mongwe." - **Meta PR Team at Clockwork**

"Ditheknolotši tša titšithale gantši di fetogafetoga go feta batho, ke batho ba baswa bao ba ka emelanago le seo. Ke ka fao go kgahlišago gore Meta e tšere kgato ya go kwalakwatša polokego ya inthanete magareng ga baswa bjalo ka ye nngwe ya dithala tša go tuma moo baswa lefaseng ka moka ba ipshinago ka go šomiša nako ya bona. Go šoma pukung ye e bile tlhompho ye kgolo le monyetla wa go loutša kwešišo ya ka ya gore o ka bolokega bjang (le go felela monaganong!) mo inthaeteng." - **Lebohang Masango, Social Anthropologist, Award-winning author, Poet**

"Go ba karolo ya tshepedišo ya go hlama yeo e tšweleditšego puku ye e bile maitemogelo a mabotse. Meta e ka sehlogong sa go kgontšha polokego ya inthanete go baswa gomme ke ikgantšha go ba karolo ya tharollo ye. Projeke ye e nyalelana kudu le mabokgoni a ka le morero wa go hlama diteng tša thuto le tšeo di fahlošago baswa le batho ba bagolo." - **Mfundo Ndevu, Illustrator and Graphic Designer**

"Re bone go le bohlokwa go ba karolo ya se sengwe se se fago thuto le go fetola dinonwane le bofora bjo bo lego go tšhomišo ya marangrang a tša leago ya baswa. Go be go swanetše gore re hlame se sengwe seo baswa ba ka ikamanyago le sona mola re le gare re kwagatša molaetša. Re holofela gore seabe sa rena se tla tliša phetogo ye bohlokwa ya ka moo baswa (le batho ba bagolo) ba ka šomišago mafelo a inthanete ka polokego." - **Ethnikids Publishers**

